

Vejrforholdene i februar måned 1953.

Udarbejdet på grundlag af Det danske meteorologiske Instituts månedsoversigt over vejrforholdene.

Februar 1953 havde overvejende nordøstlige og vestlige vinde. Temperaturen blev i gennemsnit $0,4^{\circ}$ under det normale, skydækket var betydeligt over og nedbørmængden en del under normalen. I simpelt gennemsnit fik Jylland-Øerne 25 mm mod normalt 34 mm, d. v. s. 26 pct. for lidt. Det korrigerede »fladetro« gennemsnit er beregnet til 25,4 mm mod normalt 34,9 mm eller 27 pct. mindre end normalt.

Månedens første halvdel var kold og den sidste mild, men også inden for disse perioder var der ret kraftige temperatursvingninger, navnlig i månedens første del. København og Tarm havde henholdsvis 13 og 15 døgn med under normal middeltemperatur. Af det nævnte antal var henholdsvis 7 og 9 af disse kolde, 4 og 5 havde endog så stor afvigelse fra normaltemperaturen, at de i meteorologisk henseende betegnes som *meget* kolde. Af varme døgn havde København 7 og Tarm 6. For København betegnes de 2 som *meget* milde.

Stationernes højeste temperaturer indtraf næsten udelukkende den 25.—27. og androg gennemgående 10 — 12° , i Vestjylland og på Bornholm dog kun 6 — 7° . De laveste temperaturer forekom i det store og hele den 7.—9., hvor 12 — 16 frostgrader var almindelig mange steder i Jylland og på Øerne, dog nåede Vestjylland og Bornholm kun 10 — 13 graders frost. Thyborøn og Christiansø havde henholdsvis $\div 9,7$ og $\div 7,7^{\circ}$ som laveste temperatur.

Middeltemperaturen for landet som helhed blev $\div 0,5^{\circ}$ mod normalt $\div 0,1$. Over dele af Jylland, Nordøst- og Midtsjælland samt enkelte steder på Fyn og Bornholm var middeltemperaturen nede på $\div 1^{\circ}$. Kun få steder nåede middeltemperaturen op over frysepunktet. Det gjaldt således Christiansø, Fredericia og Marstal.

Månedens absolut højeste temperatur, $13,8^{\circ}$, målt den 26. på Hofmangave, og det er den hidtil højeste temperatur her i landet i februar. Den absolut laveste temperatur, $\div 19,9^{\circ}$, aflæstes ved Løndal den 8. Frostdagens antal blev i gennemsnit for Jylland-Øerne 20, normalt 21. Der var ganske ringe variation mellem landsdelene.

Nedbørfordelingen var ulige mellem Jylland og Øerne. Jylland fik 31 pct. under normalen og Øerne som helhed 15 pct. under denne. For større områder markeres yderpunkterne for nedbørens størrelse med 36 mm på Bornholm og 18 mm i Holbæk amt. 33 pct. af nedbøren faldt i første og 50 pct. i andet tidøgn. Mest målt den 11. og 12., hvor der var snestorm, og den 21., der havde regnstorm.

Nedbørens afvigelse fra normalen.

	Nedbør mm	Normal 40 år	Afv. i pct. af normalen
Hjørring amt	25	30	÷ 17
Thisted »	23	40	÷ 42
Aalborg »	25	32	÷ 22
Viborg »	27	35	÷ 23
Randers »	26	32	÷ 19
Aarhus »	30	35	÷ 14
Vejle »	25	39	÷ 36
Ringkøbing »	23	40	÷ 42
Ribe »	21	39	÷ 46
Sønderjylland	28	41	÷ 32
Odense amt	29	34	÷ 15
Svendborg »	32	36	÷ 11
Langeland	21	32	÷ 34
Samsø	18	27	÷ 33
Holbæk amt	18	28	÷ 36
Sorø »	23	29	÷ 21
Frederiksborg »	28	29	÷ 3
Københavns »	24	30	÷ 20
Præstø »	29	30	÷ 3
Maribo »	28	32	÷ 12
Bornholm	36	31	+ 16

Af landsdelene fik Vestjylland mindst med kun 22,1 mm. Den højeste nedbørsum i måneden havde Bornholms højskole med 68,0 mm. Lavest lå Tystofte med kun 7,3 mm. Største nedbør i et døgn, 19,4 mm, målt ved Jyndevad den 11.

Nedbørdagenes antal blev i gennemsnit 15 for Jylland-Øerne, normalt 11, Jylland havde 14, Øerne 16 og Bornholm 20. Det laveste antal, nemlig 12, forekom i Sorø og Thisted amter. I Jylland var der 6, på Øerne og på Bornholm kun 4 så godt som nedbørfri dage. Snedagenes hyppighed var for hele landet 8,0, normalt 5,6, dog havde Bornholm 12,0 snedage.

Tåge forekom ved 24 fyr gennemsnitlig 10 dage, normalt 9. Som i den foregående måned hørtes der ikke torden, der ellers normalt forekommer en enkelt dag. Soltimernes antal blev for Jylland-Øerne 52, normalt 69, varierende fra 70 på Scheelsminde ved Aalborg til 33 ved Graasten.

For de 3 vintermåneder i 1952—53 har middeltemperaturen været normal, frostdagenes antal ligeså, hvorimod nedbørmængden har været væsentlig under normalen — 107 mm mod 136. Alligevel har antallet af nedbørdage været større end normalt, hvilket også gælder snedagenes antal, der har været 22 mod de normale 16. Antallet af soltimer blev ringe, kun 97 mod normalt 141.

Mindre meddelelser.

Baconeksporten langt større end i fjor.

Eksporten af bacon har i den forløbne del af året været meget betydelig. Midt i april havde man ifølge Erhvervenes Oplysningsråd nået ca. 73 000 tons mod små 55 000 tons på samme tid i fjor, og med det kendskab, man har til svinebestanden og de forventede slagtninger, må det imødeses, at eksporten fortsat holder sig på et højt niveau.

For en måneds tid siden blev der sendt et prøveparti af ferske svin til England, men det er endnu ikke klart, om det kan give grundlag for en supplerende af baconeksporten. England har ikke i lange tider indført ferske svin fra fastlandet, så lukkes der op for dette flæsk, vil det betyde et brud med de britiske handelsprincipper.

Ny bekendtgørelse om foranstaltninger til bekæmpelse af sortrust.

De stærke angreb af sortrust i 1951 vil endnu være i frisk erindring. Ikke mindst på Bornholm nedsatte den høstudbyttet af hveden meget føleligt. Og man vil også huske den indsats, der på forskellig måde blev gjort for at opspore og uskadeliggøre rustsvampens værtplante: Berberisbusken. Hele dette spørgsmål er dog stadig aktuelt, og Landbrugsministeriet har i en bekendtgørelse påny mindet om, at berberisbuske kun må findes i botaniske haver, knyttet til undervisningsanstalter, og de skal endda være tilmeldt Statens Plantetilsyn.

Den nye bekendtgørelse adskiller sig kun fra den foregående der- ved, at den angiver visse varieteter og arter af berberis, der er undtaget fra forbudet.

Udryddelse af oksebremselarven.

Landbrugsministeriet har udsendt den sædvanlige bekendtgørelse, hvorefter det pålægges enhver kreaturholder at sørge for udryddelse af de i hans besætning forekommende oksebremselarver. I tiden indtil 1. oktober skal kreaturholdere jævnlige underkaste deres kreaturer en omhyggelig undersøgelse for forekomsten af verner (vårbylder), og såfremt sådanne findes, skal dyrene straks behandles på den foreskrevne måde. Som effektiv behandling kan kun anses anvendelse af godkendte behandlingsmidler (derrispræparater), rekvireret hos en dyrlæge, til indgnidning over vernerne.

Det påhviler kommunalbestyrelserne at lade foretage eftersyn i samtlige besætninger. For Øernes vedkommende gælder det dog kun Værløse i Københavns amt. I Jylland er kommunerne i Voer-Nim og Ning herreder, købstæderne Aarhus, Grenaa og Nykøbing M. samt øerne Endelave, Anholt og Læsø dog undtaget. Der er i år i modsætning til tidligere kun påbudt eet eftersyn, men dette skal i de fleste kommuner foretages af en dyrlæge.

I almindelighed er man vistnok tilbøjelig til at undervurdere oksebremselarvens udbredelse og betydning. Ganske vist har den i de seneste år haft tilbagegang, men en undersøgelse har vist, at selv i 1952 var 5,1 pct. af samtlige besætninger i Jylland befængt med larven ved 1. eftersyn. For blot 3 år siden var det endog hver 4. besætning. Ved 1. eftersyn var antallet af befængte dyr i 1952 ca. 20 000 stkr. mod 128 000 i 1949.

Det er navnlig i de sønderjydske landsdele, at det er galt. I 1952 var i Haderslev amt 15,6 pct. af samtlige besætninger befængt med oksebremselarver, og i Aabenraa-Sønderborg samt i Tønder amter var de tilsvarende procenttal henholdsvis 15,0 og 43,2. I 1949, der ganske vist betegnede et højdepunkt, var de tilsvarende tal for befængte besætninger endog henholdsvis 66, 41 og 79 pct. Af de nørrejydske amter ligger Viborg og Randers højest med henholdsvis 8,8 og 5,3 pct. befængte besætninger i 1952 mod 38 og 24 pct. i 1949.

Myremalmen udnyttes og muliggør opdyrkning.

Myremalm, en uren varietet af brunjernsten, findes adskillige steder i moseagtige jorders øverste del, hvor den ligesom al danner sammenhængende lag, der må brydes, inden dyrkning kan finde sted. Den er velkendt især i Sønderjylland, hvor den brydes adskillige steder og anvendes til forskellige formål. I de seneste år er der endog oparbejdet en eksport til Tyskland, der anvender myremalmen til såvel metaludvinding som til gasrensning. I 1952 hjembragte denne eksport 5 mill. kr.

Den del af myremalmen, der er manganholdig, kan dog ikke eksporteres, men den finder nu anvendelse, idet der i Bjolderup ved Aabenraa er startet en mangansulfatfabrik, der efterhånden med en produktion på 5—10 tons daglig kan dække landets behov for mangansulfat, hvoraf en væsentlig del anvendes af landbruget.

Foruden at hjembringe valuta og spare importen af mangansulfat har brydningen af myremalm en helt anden og ikke ringe betydning. Den muliggør nemlig opdyrkning af den hidtil golde jord, og flere hundrede ha er alene i 1952 på denne måde blevet gjort dyrkbar.

Udkomne bøger.

Beretning om Landboforeningernes Virksomhed for Planteavl paa Sjælland 1952. Samlet og bearbejdet af de samvirkende sjællandske landboforeningers planteavlsudvalg ved L. Rasmussen, konsulent i planteavl. 398 sider. (Kbhvn. 1953).

Det landbrugs- og husholdningsfaglige ungdomsarbejde i de sjællandske amter 1951—52. Samlet af Fællesudvalget for landbrugsfagligt ungdomsarbejde på Sjælland. 46 sider. (Slagelse 1953).

78. beretning fra Statens Forsøgsmejeri. Undersøgelser af ensilage og gødningsprøver fra ensilagefodrede køer. 31 sider. Resumé på dansk og de tre hovedsprog. I kommission hos Det danske Forlag. Pris 2,50 kr. (Kbhvn. 1953).

Landbrugsregnskaber fra jydsk Regnskabskredse 1951—52. Samlet og udgivet af Foreningen af jydsk Landboforeningers Regnskabsudvalg. Ved A. Søby, konsulent. 204 sider. (Aarhus 1952).

Forsøg med proteinrige kraftfodermidler som erstatning for skummetmælk i slagterisvinenes foder. 264. beretning fra forsøgslaboratoriet. Ved Johs. Jespersen og Villy E. H. Hansen. Fejlberetning ved R. K. Kristensen. Udgivet af Statens Husdyrbrugsudvalg. 366 sider. (Kbhvn. 1953).

14. Register over Orner af dansk Landrace 1953. Af R. S. P. Jepsen. Udgivet af De samvirkende danske Andels-Svineslagterier. 25 sider. (Roskilde 1953).

Dansk Industri. Industriens stilling i Danmarks erhvervsliv og økonomi. Ved Jørgen Jensen, kontorchef i Industriraadet, cand. polit. Udgivet af Industriraadet. 83 sider. (Kbhvn. 1953).

Beretning om De samv. lolland-falsterske Landboforeningers Tilsyn med Kvægbesætninger i 1952. 32 sider. (Nykøbing F. 1953).

Planteavl på Bornholm 1952 indenfor Bornholms landøkonomiske Forening. Samlet og udarbejdet af planteavlsudvalget for Bornholms landøkonomiske forening. Ved A. Juel-Nielsen. 32 sider + bilag. (Rønne 1952).

Kvægavlen i Jylland 1952. Med et tillæg om kvægbesætninger under tilsyn. Samlet og udarbejdet af Foreningen af jydsk Landboforeningers Husdyrbrugsudvalg. Ved Nic. Bonde, konsulent. 341 + 114 sider. (Aarhus 1953).

Landbrugets prisforhold i marts måned 1953.

(Ved Det landøkonomiske Driftsbureau).

Tabel 1. Priser i kr. pr. 100 kg.

	1952			1953		
	Hele året	Jan. — marts	Marts måned	Jan. — marts	Febr. måned	Marts måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk ab mejeri	38,06	37,37	37,37	41,81	42,70	40,20
Smør	618	600	600	685	690	690
Ost, 45 pct.	391	389	399	388	411	345
Æg	383	366	313	358	364	310
Slagterisvin, sl. v.	447	450	450	426	426	426
Slagtekøer, 1. kl., lev. v. ¹⁾	181	194	192	158	155	160
Stude og kvier, 1. kl., lev. v. ¹⁾ ..	229	244	242	214	213	217
Smågrise, Køge, kr. pr. stk. ...	104	101	102	98	99	104
Kælvkøer, Odense, 1. kl., kr. pr. stk.	1413	—	—	—	—	1192
Unge heste, Odense, kr. pr. stk. Hvede ²⁾	1688	1568	1780	1544	1513	1620
Rug ²⁾	52,61	52,50	53,00	54,38	54,38	54,88
Byg	52,61	52,50	53,00	54,38	54,38	54,88
Havre	61,88	71,23	71,95	51,82	51,13	51,38
Hø	50,70	63,41	60,19	41,96	41,88	40,94
Kartofler, sælgers st., Sjælland	24,10	24,52	26,00	21,00	21,00	21,00
Fodersukkerroefrø	19,74	22,00	22,00	17,75	18,00	18,00
Kålroefrø	316	108	105	260	260	235
Halvsildig rødkløverfrø	164	164	165	160	160	160
Hvidkløverfrø	764	697	645	806	795	763
Hundegræsfrø	644	688	610	569	565	555
Alm. rajgræsfrø, tidlig	253	258	242	248	245	240
Ital. rajgræsfrø	123	140	129	113	111	117
	122	138	125	111	110	114
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	70,39	75,50	75,50	67,50	67,50	67,50
Solsikkekager	69,39	74,50	74,50	66,50	66,50	66,50
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	27,91	27,80	28,05	27,78	27,80	28,05
18 pct. superfosfat	21,08	22,50	22,65	20,78	20,80	20,95
40 pct. kaligødning	22,05	22,55	22,80	22,55	22,55	22,80

¹⁾ Til eksport.

²⁾ Fra og med august 1951 = afleveringspris + lagringstillæg. Korn
iøvrigt = købernotering på Københavns børs.

Tabel 2. Prisindeks. (Femåret 1909/14 = 100).

	1952			1953		
	Hele året	Jan.—marts	Marts måned	Jan.—marts	Febr. måned	Marts måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk.....	362	356	356	398	407	383
Smør.....	296	287	287	328	330	330
Æg.....	325	310	265	303	308	263
Slagterisvin.....	461	464	464	439	439	439
Slagtekøer, 1. kl.....	312	334	331	272	267	276
Stude og kvier, 1. kl.....	375	400	397	351	349	356
Unge heste, Odense.....	229	213	242	209	205	220
Hvede.....	381	380	384	393	393	397
Rug.....	441	440	444	456	456	460
Byg.....	480	553	559	402	397	399
Havre.....	420	526	499	348	347	399
Hø.....	351	357	378	306	306	306
Kartofler.....	526	587	587	473	480	480
Landbrugsprodukter ialt.....	356	358	353	356	357	351
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager.....	479	514	514	460	460	460
Solsikkekager.....	539	578	578	516	516	516
Kunstgødning:						
Kalksalpeter.....	145	144	145	144	144	145
18 pct. superfosfat.....	336	380	383	351	351	354
40 pct. kaligødning.....	185	189	191	189	189	191
Kunstgødning ialt.....	239	247	248	236	236	238
Udsæd (markfrø).....	382	382	382	360	360	360